

# ***Základy společenské výchovy***

## ***Charakteristika vyučovacího předmětu pro 2. stupeň:***

### **Charakteristika:**

Vyučovací předmět **Základy společenské výchovy** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňování do různých sociálních vztahů a vazeb. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a v širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jedince do občanského života. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje k aktivní účasti na životě demokratické společnosti a obraně státu. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

### *Cílem předmětu je:*

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života;
- vytváření úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti, obranu státu
- rozvíjení orientace v systému ochrany člověka za mimořádných událostí a nebezpečí plynoucích z terorismu, včetně činností armády
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- uplatňování vhodných prostředků komunikace, osvojení základních znalostí práva, vlastnictví a jejich ochrany
- rozvíjí orientaci žáků s hospodařením a rozvíjení jejich orientace ve světě financí a spravováním rozpočtu s ohledem na životní situaci

**Obsahové, časové a organizační vymezení:**

**Ročník:** 7. – 9. ročník

**Časová dotace:** 1 hodina týdně v každém ročníku

**Vzdělávací obsah předmětu:**

- vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě
- začleňování do společenských vztahů a vazeb
- otevírá cesty a možnosti k sebepoznání
- učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití
- rozvoj občanských a právních znalostí žáků
- motivace k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti

**Formy realizace:**

- vyučovací hodina - skupinové vyučování a frontální, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže

**Průřezová témata:**

EGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

MDV – kritické čtení, vnímá vztah mezi mediálním sdělením a realitou, všímá si stavby mediálního sdělení, sleduje vliv a fungování médií ve společnosti, pracuje v realizačním týmu

OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj

MKV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity

VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy účasti občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

**Kompetence:**

- *k učení* – plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
  - uvádí věci do souvislostí
- *k řešení problémů* – využívá získané vědomosti dovednosti k objevování různých variant řešení problému
- *komunikativní* – formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
  - vyjadřuje se výstižně, kultivovaně v písemném i ústním projevu
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů

- *občanské* – respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní a historické dědictví
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
  - je si vědom svých práv a povinností jak ve škole tak i mimo ni
- *pracovní* – využívá znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucí život
- *sociální a personální* – účinně spolupracuje ve skupině
  - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi
  - přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů